

การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาชั้น
พื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
Educational Supervision of School Administrators and Academic
Performance in Basic Education Schools Under the Office
of Suphanburi Primary Educational Service Area 2

นุชจรี จันทawat^{*1}, สมใจ เดชบามรุง², สมบัติ เดชบามรุง³

Nuchjaree Juntawat^{*1}, Somchai Dejbamrung², Sombat Dejbamrung³

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

^{2, 3} อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

¹ Master of Educational Program in Educational Administration, Faculty of Education, Bangkokthonburi University.

^{2, 3} Lecturers of, Faculty of Education, Bangkokthonburi University.

* ผู้นิพนธ์หลัก E-mail: s.d.sardar@hotmail.com

Received: August 5, 2019

Revised: August 23, 2019

Accepted: August 26, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 2) ศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 103 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ จำนวน 206 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 ตามแนวคิดของ ของกลิคแมน และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product correlation coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนากลุ่ม ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการ และด้านการให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง

2. การปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยอยู่ในระดับมากทั้ง 12 ด้าน โดยการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่นมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

3. การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์กันในทางบวก

คำสำคัญ: การนิเทศการศึกษา, การปฏิบัติงานวิชาการ

ABSTRACT

The purposes of this research were to study: 1) educational supervision of schools administrators under Supanburi Primary Educational Service Area Office 2 2) the academics performance of school under Supanburi Primary Education Service Area Office 2 and 3) the relationship between the supervision of schools administrators and academics performance of school under Supanburi primary education service area office 2. The samples used in this research were 103 schools in Supanburi Primary Education Service Area Office 2. There were school administrators and teacher who were responsible for academic work, totally 206 respondents. The research instrument was a questionnaire based on Glickman's concepts. The statistical analysis were percentage, mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient.

The research findings revealed that:

1. The supervision of schools administrators under Supanburi primary education service area office 2, was at high level. When considering as an individual, ranking from the highest to the lowest mean as follows: commitment, trust, autonomy and goals and objectives.

2. The academics affairs of school in Supanburi primary education service area office 2, as a whole was at high level. When considering as an individual, ranking from the highest to the lowest mean as follows: development of community learning and translations and quality assurance system of with the highest mean and collaboration in academic development with other educational institutions with the least mean.

3. The relationship level between the supervision of schools administrators and academics performance of school under Supanburi primary education service area office 2, was rather high at the 101 level of significance and positively correlated.

Keywords: Educational Supervision, Academic Performance

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 54 กำหนดไว้ว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ระบุว่า การจัด การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้มีคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 10 ระบุว่าจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษา ขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้ อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายและมาตรา 22 ระบุว่าอย่างชัดเจนว่าการจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญ ที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตาม ธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559: 3-5)

กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งพัฒนามาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีการปรับปรุงแก้ไขปัญหาอุปสรรคเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำหลักสูตรที่เหมาะสมมาใช้ในทางปฏิบัติมากยิ่งขึ้นและมีการติดตามประเมินผล การใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้งเอกสารหลักสูตรและการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ ให้กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการ การศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ซึ่งเป็นที่ทราบกันว่าการบริหารงานวิชาการนั้นถือเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) เนื่องจากการบริหารงานวิชาการนั้นมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของผู้เรียน มี เป้าหมาย คือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็น มีคุณธรรมจริยธรรมตลอดจน คุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นพลเมืองดีและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (จิตติมา วรณศรี, 2557)

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีหน้าที่ จะต้องดำเนินงานให้บรรลุภารกิจหลัก 2 ประการ คือ การดำเนินการให้เด็กที่มีอายุเข้าเกณฑ์การศึกษา ภาคบังคับ ได้เข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นภารกิจเชิงปริมาณ และการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เป็นภารกิจเชิงคุณภาพ ผู้บริหารจะต้องมีการ

นิเทศให้คำแนะนำติดตามเพื่อนำไปสู่ การปรับปรุง แก้ไข และพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียนให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ แต่จากการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่ามีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษา ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยหลายด้าน เช่น ปัญหาด้านการบริหารวิชาการและการนิเทศภายใน ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลผลิตที่สำคัญอย่างหนึ่งในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ จากข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561 ที่ผ่านมามีแนวโน้มลดลงทุกกลุ่มสาระ วิธีการที่จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้คือ การนิเทศภายในโรงเรียน พบว่ามีการปฏิบัติกันน้อยมาก เนื่องจากบุคลากรในโรงเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการนิเทศการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดให้การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นงานที่โรงเรียนจะต้องปฏิบัติอย่างจริงจัง ต่อเนื่องและครบกระบวนการ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้มีการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพต่อไป

จากสภาพปัญหาและสาเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
2. ศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศการศึกษากับการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

สมมติฐานของการวิจัย

1. การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก
2. การปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันในระดับดีมาก

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีและแนวคิดของกลิคแมน และกอร์ดอน (Glickman and Gordon) ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยงาน 5 งาน ส่วนการปฏิบัติงานวิชาการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ 12 ข้อ

2. ขอบเขตของประชากร

ประชากรในการวิจัยนี้ได้แก่ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 136 โรงเรียน โดยมีผู้บริหารจำนวน 136 คน ครูและบุคลากร จำนวน 1,542 คน

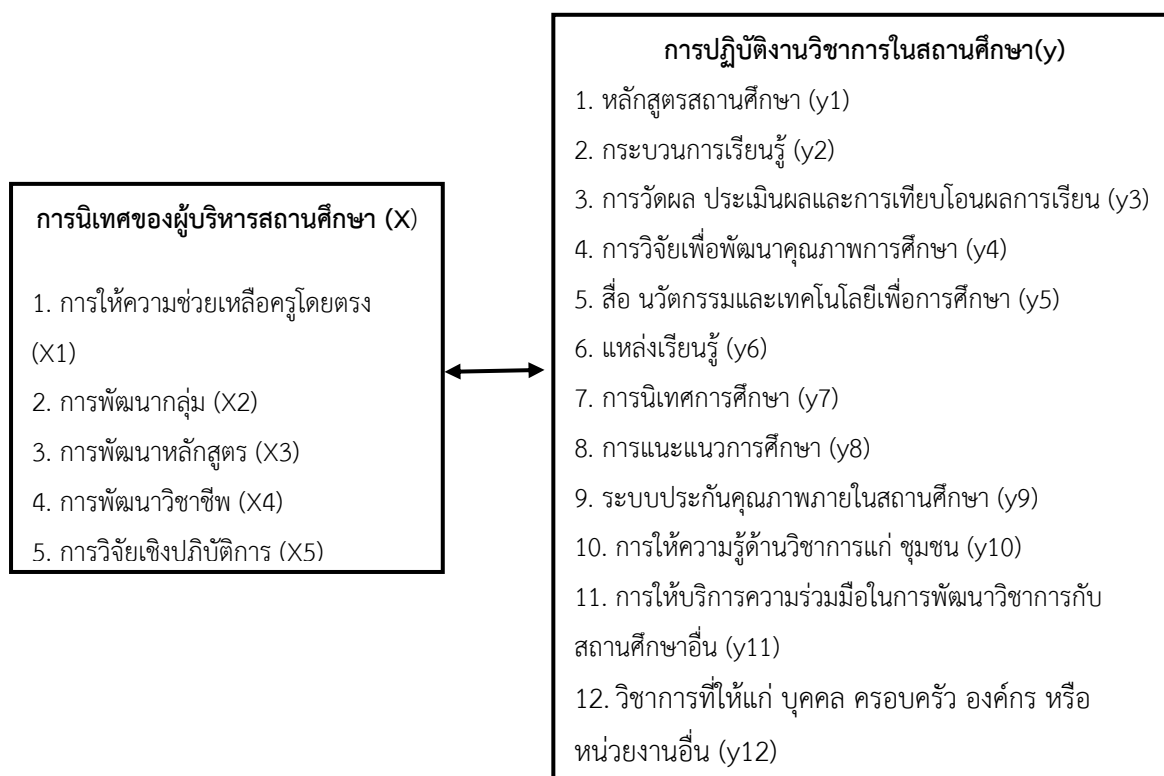
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ทฤษฎีเชิงพรรณนาของ กลิคแมน และกอร์ดอน (Glickman and Gordon) ได้กำหนดการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 5 งาน กับงานวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2559) ที่กำหนดไว้ 12 ด้าน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา : Glickman and Gordon. Supervision of Instruction. A Developmental Approach.

(Boston: Allyn and Bacon, 2001)

: กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 136 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 103 โรงเรียนและเลือกกลุ่มตัวอย่างมาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน คือ ผู้บริหาร 1 คน ครูหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่งานวิชาการ 1 คน รวมทั้งสิ้น 206 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของ กลิคแมน กอร์ดอน (Glickman and Gordon) เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) จำนวน 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน โดยเน้นงานหลัก 12 งาน ของคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert)

การสร้างเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้สามารถตรวจสอบและวัดได้ตามขอบเขตของการวิจัยและบรรลุวัตถุประสงค์ ตามที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง หลักการแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจาก เอกสาร ตำรา นำความรู้และแนวคิดที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาประมวลเพื่อกำหนดโครงสร้างของ เครื่องมือและขอบเขตเนื้อหา ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2. ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามขอบเขตของเนื้อหาภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา นำไปให้ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา สำนวนภาษาที่ใช้ใน แบบสอบถาม โดยพิจารณาจากตัวแปรที่ศึกษา นำมาหาค่าความสอดคล้องของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของ การวิจัย โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) ได้ค่าความสอดคล้อง (Index of Objectives Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้อำนวยการโรงเรียนหรือหัวหน้า งานบริหารวิชาการและครูผู้สอนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 จำนวน 15 โรงเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละ 2 คน รวม 30 คน

4. นำแบบสอบถามที่ได้มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เพื่อขอหนังสือ อนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรีเขต 2 จำนวน 103 โรงเรียน ช่วยอนุเคราะห์ให้ครูตอบแบบสอบถามในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้จัดเอกสารพร้อมส่งแบบสอบถาม เพื่อดำเนินการแจ้งสถานศึกษาตอบ แบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยติดตามรวบรวมแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบข้อคำถาม ก่อนนำข้อมูลนั้นไปวิเคราะห์ผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ ระดับการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best)
3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระหว่างการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation coefficient)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ผลการวิเคราะห์ระดับการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.61) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การนิเทศการศึกษาของผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.56) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.59) ด้านการพัฒนากลุ่ม ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.62) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.63) และด้านการให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.63) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับและลำดับที่ของการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 โดยภาพรวม

ข้อ	การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการนิเทศการศึกษา		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ด้านการให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง	4.12	0.63	มาก
2	ด้านการพัฒนากลุ่ม	4.14	0.62	มาก
3	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.15	0.59	มาก
4	ด้านการพัฒนาวิชาชีพ	4.22	0.56	มาก
5	ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการ	4.13	0.63	มาก
รวมเฉลี่ย		4.15	0.61	มาก

2) ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานวิชาการโดยรวมและรายด้าน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการการปฏิบัติงานวิชาการโดยรวมและรายด้านของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลค่าระดับคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งจัดอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.6

2) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.61) และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.61) รองลงมาคือ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.61) การพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.62) การวัดผล ประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.62) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.63) และการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.63) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับ และลำดับที่ของการปฏิบัติงานวิชาการของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวม

ข้อ	การปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา	การปฏิบัติงานวิชาการ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	การพัฒนาหลักสูตร	4.13	0.62	มาก
2	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.11	0.63	มาก
3	การวัดผล ประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.13	0.62	มาก
4	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.14	0.61	มาก
5	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.13	0.63	มาก
6	การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	4.15	0.61	มาก
7	การนิเทศการศึกษา	4.12	0.63	มาก
8	การแนะแนวการศึกษา	4.11	0.59	มาก
9	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.15	0.61	มาก
10	การส่งเสริมให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	4.11	0.61	มาก
11	การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและ องค์กรอื่น	4.10	0.63	มาก
12	การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	4.11	0.63	มาก
รวมเฉลี่ย		4.12	0.62	มาก

3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการนิเทศการศึกษาของผู้บริหาร สถานศึกษากับระดับการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation Coefficient) พบว่า ความสัมพันธ์ของการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 (X_{tot}) กับการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสัมพันธ์กันในทางบวก หรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกัน ($r_{xy} = 0.694$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันในทางบวกสูงทุกคู่กับการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา และสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X _{tot}
Y ₁	0.749**	0.803**	0.839**	0.777**	0.788**	0.791**
Y ₂	0.661**	0.744**	0.792**	0.694**	0.726**	0.723**
Y ₃	0.690**	0.845**	0.653**	0.718**	0.783**	0.738**
Y ₄	0.637**	0.642**	0.800**	0.665**	0.676**	0.684**
Y ₅	0.634**	0.759**	0.616**	0.669**	0.723**	0.680**
Y ₆	0.633**	0.729**	0.658**	0.579**	0.691**	0.658**
Y ₇	0.698**	0.665**	0.781**	0.700**	0.723**	0.713**
Y ₈	0.586**	0.843**	0.587**	0.744**	0.750**	0.702**
Y ₉	0.708**	0.658**	0.826**	0.739**	0.718**	0.730**
Y ₁₀	0.716**	0.652**	0.528**	0.599**	0.785**	0.656**
Y ₁₁	0.570**	0.558**	0.669**	0.618**	0.574**	0.598**
Y ₁₂	0.644**	0.680**	0.501**	0.745**	0.726**	0.659**
Y _{tot}	0.661**	0.715**	0.688**	0.687**	0.722**	0.694**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการวิจัย

1. การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. การปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 12 ด้าน
3. การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation Coefficient) พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมพันธ์กันทางบวก หรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกัน เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า นิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวกสูงทุกคู่กับการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัย การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนางานวิชาชีพ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนากลุ่ม ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการ และด้านการให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง ตามลำดับ ดังที่ จิตติมา วรรณศรี (2557) ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า การนิเทศ การศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศกับครูเพื่อดูแลช่วยเหลือ ให้คำแนะนำแก่ครูในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพแก่ครู

2. จากผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ สอดคล้องกับตระกูล เทพบุตร (2555) ได้ศึกษาระดับปัญหาและเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูผู้สอน ผลวิจัย พบว่า ปัญหาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เรียงตามค่าเฉลี่ยรายได้จากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการสร้างและใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาหลักสูตรและนำไปใช้ และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างปัญหาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ปัญหาการนิเทศงานวิชาการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยครูวิชาการมีปัญหาน้อยกว่าครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผล มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนมีปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารและครูวิชาการ ผลการวิเคราะห์ ความแตกต่างรายคู่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ พบว่ามีความแตกต่างกัน 2 คู่ คือ ตำแหน่งผู้บริหารกับครูวิชาการ และผู้บริหารกับครูผู้สอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการวัดและประเมินผลพบว่าตำแหน่งครูวิชาการกับครูผู้สอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. จากการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันทางบวก หรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวก

สูงทุกคู่กับการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน อาจเป็นผลจากการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานที่มีคุณภาพ มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน มีการวางแผน ออกแบบวิธีการในการพัฒนา ดำเนินการร่วมกัน ปฏิบัติงานร่วมกันมีการประเมินการดำเนินงาน ซึ่งทุก กิจกรรมต้องประสานงานร่วมกันจากหลายฝ่ายทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน องค์กรอื่น ๆ มีการระดมความคิดของผู้ที่เกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่าย โดยผู้บริหารให้การสนับสนุนผู้ร่วมงานให้ได้รับ การฝึกอบรม เพิ่มพูน ความรู้ความสามารถ มีโอกาสพูดคุยปรึกษาหารือเกี่ยวกับงานที่กำลังดำเนินการอยู่ ด้วยพฤติกรรม ที่ เป็นกัลยาณมิตรต่อผู้ร่วมงาน เพื่อร่วมกันตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ของโรงเรียนร่วมกัน โดยมีผู้บริหาร คอยให้ข้อมูลเพื่อเป็นการแนะนำส่งเสริมและฝึกฝนวิธีการปฏิบัติงานแก่ผู้ร่วมงาน ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีความตระหนักถึงความรู้สึนึกคิดของผู้ร่วมงานด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ช่วยเหลือให้ คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องและแนวทางในการพัฒนาให้ในการปฏิบัติงาน เป็นการสร้างบรรยากาศ ในการทำงานแบบเป็นกันเอง ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาในทุก ๆ ด้าน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จริยา แดงอ่อน (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การนิเทศงานวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาเขตการศึกษา 5 ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศงานวิชาการ ของ ผู้บริหาร ทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียน การสอน ด้านวัสดุสื่อการ เรียนการ สอน ด้านการวัดประเมินผล ด้านห้องสมุด ด้านการนิเทศภายใน ด้านการประชุมอบรม ทางวิชาการ เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ กันในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ.01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้มีบุคลากรทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการนิเทศงานวิชาการ ทั้ง 12 ด้าน เพื่อนำไปสู่ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการให้ดีขึ้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา เข้ารับการอบรม หรือศึกษาดูงาน และเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพ ด้านการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศวิชาการ โดยให้ครูทุกคนในโรงเรียนเป็น กลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากพอในการสรุปผล
2. ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของผู้เรียน เพื่อให้ทราบอีก มิติหนึ่งของงานวิชาการ
3. ควรเพิ่มกลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ได้ความน่าเชื่อถือของข้อมูล

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ

จรรยา แต่งอ่อน.(2559).รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

จิตติมา วรณศรี. (2557). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา**. พิษณุโลก : รัตนาสุวรรณ

Glickman, Stephen P. Gordon. (2001). **Supervision and Instruction Leadership A**

Developmental Approach. The United States of America. Allyn and Bacon.

Wallace, Melanie J. Drake; Wilcoxon, S. Allen; & Satcher, Jamie. (2010). **Productive and**

Nonproductive Counselor Supervision: Best and Worst Experiences of

Supervisees. Alabama Counseling Association Journal, v35 n2 .4-13